

Zpráva o činnosti České botanické společnosti za rok 2009

Annual Report of the Czech Botanical Society for the Year 2009

Michal Štefánek & Romana Štěpánková

Česká botanická společnost, Benátská 2, 128 01 Praha 2; botspol@natur.cuni.cz

Česká botanická společnost (dále jen ČBS) měla k 1. 1. 2009 704 členů, z toho 11 čestných tuzemských, čtyři řádné a devět čestných zahraničních členů. Během roku 2009 zemřelo sedm členů: V. Chán, O. Potůček, O. Roubínková, J. Tichý, V. Toběrná, zahraniční čestní členové H. Straka a L. Tachtadzjan. Přijato bylo 12 nových členů a jeden člen na základě odvolání k Valnému shromáždění. Naopak z různých důvodů zrušilo své členství v ČBS 9 členů. Z důvodu dlouhodobého nezájmu o činnost ČBS a neplacení členských příspěvků bylo zrušeno členství 13 členů. Členská základna měla tedy po všech změnách k 31. 12. 2009 následující složení: 688 členů, z toho 11 čestných tuzemských, čtyři řádné zahraniční a 7 čestných zahraničních členů.

Valné shromáždění ČBS se konalo dne 23. února 2009. V úvodu Valného shromáždění přednesl K. Marhold přednášku na téma „Botanické sympozium IOPB v Tatrách“.

Valné shromáždění vyslechlo a schválilo výroční zprávu o činnosti ČBS za rok 2008, zprávu o hospodaření a vzalo na vědomí zprávu revizorů účtů o kontrole hospodaření. Valné shromáždění schválilo volební komisi ve složení J. Suda, P. Špryňar a J. Štěpánek.

Hlavní výbor v roce 2009 pracoval ve složení: J. Danihelka, V. Grulich, L. Hrouda (předseda), J. Chrtek, M. Chytrý, I. Jongepierová (hospodář), F. Krahulec (první místopředseda), K. Kubát (druhý místopředseda), Z. Neuhäuslová, K. Prach, P. Pyšek, V. Řehořek, M. Štech, M. Štefánek (vědecký tajemník). Hlavní výbor se sešel během roku čtyřikrát, z toho poslední prosincové zasedání bylo rozšířeno o předsedy a jednatele poboček a sekcí a o čestné členy. Hlavními body programu bylo hodnocení a příprava akcí a hospodaření ČBS a příprava voleb nového hlavního výboru a revizorů účtů.

Sekretariát ČBS, sídlící na adrese Benátská 2, 128 00 Praha 2, nadále působil jako organizační a informační centrum ČBS. V roce 2009 byly rozeslány lednové, březnové a zářijové informace členům, organizačně a administrativně zajištěny všechny akce pořádané ústředím ČBS, vyřizovány veškeré správní, ekonomické a personální záležitosti ČBS a zajišťována distribuce členských časopisů *Preslia*, *Zprávy ČBS* a *Bryonora* a správa webových stránek ČBS (www.natur.cuni.cz/CBS). Personální zajištění chodu sekretariátu a knihovny ČBS: v sekretariátě pracovala po celý rok R. Štěpánková, v knihovně pracovala Z. Khodlová. Účetnictví ČBS zpracovávala R. Baborová, archiv v Lužnici u Třeboně spravoval L. Adamec.

Akce zajišťované ústředím ČBS

Tradičně byly uspořádány dva přednáškové cykly. Jarní přednáškový cyklus byl zahájen 90. Valným shromážděním.

Program jarního přednáškového cyklu:

P. Pokorný: Galapágy, rostlinné invaze a paleoekologie (2.3.), V. Mahelka: Genomická

kompozice allopolyploidních pýrů *Elytrigia repens* a *E. intermedia* a její možné důsledky (9.3.),

J. Kolbek a kol.: Vegetace Korejského poloostrova II. Jižní část. (16.3.), J. Vojta, L. Drhovská, M. Kopecký, L. Zajíčková, E. Hořčíková, J. Bruna: Nové pralesy – co ztrácíme a co získáváme? Sukcese na opuštěné půdě v krajinném měřítku (Doupovské hory – výstupy z projektu) (23.3.), V. Grulich: V zemi kapradin: flóra a vegetace Réunionu (30.3.), J. Novák: Dřevinná skladba vegetace ČR z pohledu antrakologické analýzy (6.4., J. Kučera, J. Košnar a kol.: 3D brýle taxonoma: pokus o pochopení zdánlivě odlišných molekulárních a morfologických dat na příkladech z mechové čeledi *Pottiaceae* (20.4.)

Program podzimního přednáškového cyklu:

P. Špryňar: Spleť svět herbivorních vztahů aneb k čemu je botanikovi užitečná znalost hmyzu? (19.10.), T. Procházka: Kaktusy a ostatní sukulenty. Přednáška spojená s prohlídkou expozice kaktusů a sukulentů ve skleníku Botanické zahrady PŘF UK Praha. (26.10.) V. Zeisek: Fylogeografie stulíku žlutého: má si co říci Odra s Lužnicí? (2.11.), R. Böhnisch: Chráněná území Izraele (9.11.), E. Záveská, T. Fér, J. Leong-Škorníčková: Polyploidní evoluce indických kurkum (*Curcuma* s.l.): lze ji rekonstruovat na základě analýzy velikosti genomu, AFLP a ITS sekvencí? (23.11.), F. Kolář: Reliktní rostliny českých hadců (7.12.), V. Petříček: Rostliny Bible a biblických zemí s řadou překvapení (14.12.)

V termínu 28. – 29. 11. 2009 proběhla v Praze **konference ČBS „Parazitické, poloparazitické a mykoheterotrofní rostliny“**. Organizační výbor konference tvořili M. Štech, M. Vohník, M. Baláž, J. Jersáková, T. Malinová, J. Těšitel.

Formou přednášky byly na konferenci prezentovány následující příspěvky:

Blok I. Systematika a taxonomie

Štech Milan: Parazitické, poloparazitické a mykoheterotrofní rostliny a současný systém cévnatých rostlin

Těšitel Jakub, Říha Pavel, Svobodová Šárka, Malinová Tamara & Štech Milan: Fylogeneze, evoluce reprodukčních strategií a biogeografie příbuzenstva rodu *Rhinanthus*

Tuleu Gabrielle, Koutecký Petr, Košnar Jiří, Svobodová Šárka, Štech Milan & Těšitel Jakub: Karyological, molecular and ecotypic variation in the *Odontites vernus* complex in Central Europe

Štech Milan, Dvořáková Hana, Herbstová Miroslava, Chlumský Jan, Trávníček Pavel, Rauchová Jana, Koutecký Petr, Plačková Ivana, Košnar Jan, Fér Tomáš & Suda Jan: Co dnes víme o skupině *Melampyrum subalpinum* ve střední Evropě aneb využití různých metodických přístupů ke studiu poloparazitických jednoletků?

Kubát Karel: Rody *Orchis* a *Dactylorhiza*, trvalý zdroj taxonomických problémů

Trávníček Pavel, Suda Jan, Kubátová Barbora, Čurn Vladislav, Jersáková Jana & Rauchová Jana: Problematika okruhu *Gymnadenia conopsea* agg. ve Střední Evropě aneb využití průtokové cytometrie při řešení taxonomie a populační biologie mykoheterotrofních rostlin

Blok II. Biologické zvláštnosti

Dostálek Tomáš & Münzbergová Zuzana: Ekologie poloparazitických druhů z rodu *Thesium*

Eliáš Pavol: Štruktúra a dynamika populácií imelovca európskeho (*Loranthus europaeus* Jacq.) v korunách stromov v opadávacích lesoch – výsledky dlhodobého výskumu

Jersáková Jana: Mechanismy a evoluce deceptivního opylování u vstavačovitých

Malinová Tamara, Těšitel Jakub, Jersáková Jana, Říhová Gabriela, Selosse Marc-André: Ekologie klíčení a mykorhizní asociace čtyř druhů z rodu kruštík (*Epipactis*)

Stančík Daniel: Co přineslo 20 let výzkumu druhu *Lacandonia schismatica* (Triuridaceae) – unikátního saprofyta pralesů jižního Mexika?

Blok III. Fyziologické aspekty rostlinného parazitismu

Vohník Martin: Zelení dřiči a pobledlí podvodníci (rostliny a mykoheterotrofie).

Těšitel Jakub, Plavcová Lenka, Vašková Martina, Vrábl Daniel & Cameron Duncan D.: Kolik organického uhlíku získávají poloparazitické rostliny od svých hostitelů?

Baláž Milan a Balážová Kristýna: Kvantifikace uhlíkaté výživy orchideje *Serapias strictiflora* a její mykorhizní houby *Epulorhiza* sp.

Baláž Milan a Kyjovská Zuzana: Efekt simulované eutrofizace na kompetici *Serapias lingua* a *Plantago lanceolata*

Gebauer Roman, Martinková Milena, Dreslerová Jaromíra & Urban Josef: Struktura a funkce komplexu *Quercus-Loranthus*

Blok IV. Parazitické rostliny a ekosystém

Lepš Jan: Jak ovlivňují poloparazitické rostliny své hostitelské společenstvo?

Mudrák Ondřej & Lepš Jan: Interakce kořenového poloparazita kokrhele menšího (*Rhinanthus minor* L.) s hostitelským společenstvem na dvou úrovních živin

Hejzman Michal: Využití parazitických rostlin při obnově druhově bohatých travních porostů

Blok V. Ochrana přírody

Jongepierová Ivana & Jersáková Jana: Různé aspekty praktického managementu při ochraně orchidejí v ČR

Vlčko Jaroslav: Vstavačovité (Orchidaceae) v SR – ohrožení druhů, výzkum, programy záchrany, monitoring, menežment

Nepraš Karel, Kroufek Roman: Výzkum vstavačovitých (Orchidaceae) v Českém středohoří

Vedle přednášek byly prezentovány následující **postery** –

Dvořák Václav & Dančák Martin: *Thesium dollineri* Murb. v České republice a na Slovensku

Eliáš Pavol: Dynamika populací poloparazitické byliny (*Melampyrum pratense* L.) v dubovém lese

Eliáš Pavol: Vplyv *Puccinia komarovii* na hostiteľskú rastlinu v prírodných populáciách

Ipser Zdeněk, Brabec Jiří, Jersáková Jana, Balounová Zuzana, Nesvadbová Jaroslava: Dlouhodobý monitoring populace švihlíku krutiklasu v NPR Pastviště u Fínu

Kopecká Martina & Gebauer Roman: Teoretická hydraulická vodivost a minerální analýza u jmelí bílého pravého (*Viscum album* subsp. *album*) a jmelí bílého jedlového (*Viscum album* subsp. *abietis*) na území jižní Moravy

Kotlínek Milan, Říhová Gabriela, Malinová Tamara, Jersáková Jana & Selosse Marc-André: Mykorhizní partneři u dvou druhů orchidejí z rodu *Listera*

Kroufek Roman & Nepraš Karel: Zárazy Českého středohoří

Nadezhdina Nada, Gebauer Roman, Urban Josef, Nadezhdin Valerey & Čermák Jan: Funkční část běle u dubu pýřitého (*Quercus pubescens* Willd.) napadeného ochmetem evropským

Ponert Jan: Role sacharidů v orchideoidních mykorhizách

Ponert Jan: Regulace vývoje protokormů orchidejí fytohormony

Špinlerová Zuzana & Gebauer Roman: Hodnocení výskytu ochmetu evropského na lokalitě Pouzdřanská step

Štípková Zuzana, Jersáková Jana, Jeřábková Kateřina & Malinová Tamara: Ekologie běloprstky bělavé (*Pseudorchis albida*) a její rozšíření v ČR

Těšitel Jakub, Malinová Tamara & Štech Milan: Fylogeografie *Melampyrum sylvaticum* agg. na Evropském kontinentě

Těšitel Jakub, Malinová Tamara & Jersáková Jana: Vyskytuje se *Orchis mascula* ssp. *mascula* v České republice?

V roce 2009 se konaly dva **floristické kurzy**, **Třebíšov (5.7.-11.7.)** a **Kladno (12.7.-18.7.)**. Na vedení exkurzí se podíleli: Karel Boublík (Botanický ústav Průhonice), Jiří Danihelka (Masarykova univerzita Brno), Douda (ČZU Praha Suchdol), Vít Grulich (Masarykova univerzita Brno), Lubomír Hrouda (Přírodovědecká fakulta UK Praha), Jindřich Chrtek (Botanický ústav Průhonice), Petr Koutecký (Jihočeská univerzita České Budějovice), Jan Lepš (Jihočeská univerzita České Budějovice), Petr Lepší (AOPK ČR), Michal Štěfánek (Přírodovědecká fakulta UK Praha), Jiří Brabec (Muzeum Karlovarského kraje), Lukáš Krinke (Sládečkovské muzeum v Kladně), Milan Marek, Petr Petřík (Botanický ústav AV ČR Průhonice), Tomáš Tichý (Botanický ústav AV ČR Průhonice), Milan Štech (PřF JU České Budějovice), Bohumil Trávníček (UP Olomouc).

Kurzu v Třebíšově se zúčastnilo 80 a kurzu v Kladně 60 lidí.

Ve spolupráci s katedrou botaniky PřF UK Praha uspořádala ČBS **19. cyklus jarních botanických exkurzí** do okolí Prahy:

Bryologicko-lichenologická exkurse za mechorosty a lišejníky na Zbraslav a do Károvskeho údolí, vedoucí D. Svoboda (4.4.).

Jarní Český kras, vedoucí J. Chrtek (18.4.).

Čimické údolí, archeologická a botanická lokalita Zámka, vedoucí J. Kubíková (25.4.).

Kde se líbilo Keltům aneb Stradonická anabáze, vedoucí T. Černý (2.5.).

Povodím Středního Kačáku nejen za pampeliškami, vedoucí J. Štěfánek. (9.5.)

Albertovy skály nad přehradou Slapy, vedoucí L. Hrouda (16.5.).

Kolem Žehuňského rybníka na Kozí hůře a do lesa Bažantnice, vedoucí M. Štěfánek (23.5.).

Komárovsko, vedoucí R. Hlaváček (30.5.)

Činnost poboček ČBS

Jihomoravská pobočka (zprávu sestavil P. Bureš)

Výbor pobočky pracoval v roce 2009 ve složení (bez titulů):

Jaroslav Koblížek (předseda), Zdena Lososová, Radim Hédli, Milan Chytrý, Petr Bureš (jednatel); Hlavní činností v roce 2009 bylo pořádání přednášek a seminářů, kterých pobočka uspořádala spolu s ústavem botaniky a zoologie PřF MU v Brně celkem 14 a zúčastnilo se jich celkem 187 posluchačů.

5. 3. 2009 Karol Marhold: Fylokód: Alternativa k mezinárodním kódům botanickéj a zoologickéj nomenklatury alebo úplný nezmysel?"

12. 3. 2009 Vít Grulich: V zemi kapradin: Příroda Réunionu.

19. 3. 2009 Jindřich Šmiták: Botanické zahrady Singapur a Bali.

26. 3. 2009 Radek Řepka: Dřeviny, sukulenty a lesy Argentiny.

2. 4. 2009 Jaroslav Koblížek: Příroda Království Lesotho a východní části JAR I.

9. 4. 2009 Petr Pokorný: Biologické invaze a paleoekologie: Pokus o pohled z boku.

16. 4. 2009 Jaroslav Vojta, Linda Zajíčková, Martin Kopecký, Lucie Drhovská, Josef Bruna, Eva Horčíčková: Opuštěná krajina: Hrozba pro diverzitu nebo příležitost pro přirozené procesy?

15. 10. 2009 Martin Dančák: Ve stopách láčkovce pralesy Bornea.

5. 11. 2009 Péter Szabó: History of Forest Management.

12. 11. 2009 Jaroslav Koblížek: Příroda Království Lesotho a východní části JAR II.
19. 11. 2009 Věra Řičánková: Postglaciální extinkce fauny v Eurasii a srovnání recentních a glaciálních společenstev savců.
26. 11. 2009 Luboš Úradníček: Botanické dojmy z Kamčatky.
3. 12. 2009 Jiří Danihelka: Herbář BRNU slaví 600.000!

Moravskoslezská pobočka

Pobočka nedodala zprávu o činnosti.

Severočeská pobočka (zprávu sestavil Č. Ondráček)

K 31. 12. 2009 má pobočka 132 členů, z toho 35 členů ČBS.

Noví členové za rok 2009: Černá Barbora, Černá Kamila, Hlídková Alena, Chloubová Jiřina, Koutecký Daniel, Trsková Marie

V roce 2009 odešli: Roubínková Olga (zemřela), Němec Pavel (odhlásil se), Bureš Slavomír, Drobný Zdeněk, Formanová Jaroslava, Hisem Daniel, Hlouchová Hana, Chocholoušková Zdeňka, Kavková Markéta, Kubečková Martina, Marková Irena, Marschner Rainer, Masopustová Alexandra, Nováčková Jaroslava, Peterková Eva, Resl Martin, Tocháčková Petra, Vaňová Stanislava, Zíková Petra (vyškrtnuti pro pasivitu)

Výbor pobočky pracoval ve složení: Ondráček Čestmír (předseda), Bílek Ivan (jednatel a hospodář), Bauer Petr, Hamerský Roman, Kubát Karel, Machová Iva, Němcová Lenka, Roth Jiří.

Výroční členská schůze v Ústí nad Labem 7.2. Na schůzi zazněla přednáška Karla Nepraše a Romana Kroufka „Orchideje Českého středohoří“; po schůzi následovalo promítání fotografií z loňských akcí a jednání Orchidea klubu.

Floristické kurzy:

Kláštepec nad Ohří 22.-24.5., vedl Č. Ondráček, účast 14 členů a 8 hostů

Kostomlaty p. Milešovkou 27.6.-1.7., vedli V. Joza a Č. Ondráček, účast 26 členů a 6 hostů

Krásná Lípa 11.-13. 9., vedli Č. Ondráček (botanika), I. Marková (bryologie), B. Wagner (lichenologie) a J. Roth (mykologie).

Jednodenní exkurze

Sněžanky u Roudnice n. L. 14.3., vedla J. Sückerová, Lichenologická exkurze na Kadaňsko 4.4., vedl B. Wagner, Za jarními houbami Chomutovska 11.4., vedl J. Roth, Severovýchodní úbočí Doupovských hor 2.5., česko-německá exkurze, vedl Č. Ondráček, Humnický vrch 9.5., česko-německá exkurze, vedl Č. Ondráček, Velký rybník u Krásné Lípy 12.5., česko-německá exkurze, vedli H. Härtel, P. Bauer, I. Marková a H. Riebe, Lomnice nad Popelkou 16.5., vedli M. Šťastný a Š. Mazánková, Lenešice 23.5. (Středohoří sobě), vedli R. Kroufek a K. Nepraš, Stepní stránky u Čejkovic 30.5., vedl Č. Ondráček, Houžetín, floristický klenot Milešovského středohoří 6.6., vedli R. Kroufek a K. Nepraš, Lovečkovické středohoří 13.6., vedla J. Sýkorová, Zárazy PR Sluneční strán 17.6., vedli K. Nepraš a R. Kroužek, Kyjovské údolí 18.7., vedla I. Marková, Bryologická exkurze Dolní Chřibská 15.8., vedla I. Marková, Batologická exkurze do okolí Jesenické křižovatky 29.8., vedl I. Bílek, Travčický les 5.9., vedl K. Kubát, Zámecký park Krásný Dvůr 3.10., vedl V. Joza, Houby podzimu 10.10., vedl J. Roth.

Seminář:

Protista - Ústí n. Labem 22.11., vedl P. Škaloud.

Publikační činnost:

Bylo vydáno 1 číslo časopisu Severočeskou přírodou (40), tématicky zaměřené na floristický kurz ČBS v Lounech 2007.

Internetové stránky pobočky jsou na adrese: <http://www.spcbs.estranky.cz>.

Fotosoutěž:

Proběhl třetí ročník fotosoutěže, na téma „Houby“ bylo zasláno celkem 49 snímků od 10 autorů (z toho 9 členů pobočky). Všechny fotografie i s vyhodnocením bude možno zhlédnout na [www stránkách pobočky](http://www.spcbs.estranky.cz) po vyhlášení výsledků na výroční členské schůzi v únoru 2010.

Východočeská pobočka (zprávu sestavili J. Kučera, J. P. Halda, V. Samková a P. Lustyk)

Ke konci roku 2009 měla pobočka 115 členů a spolupracovníků. Pobočku řídil výbor v tomto složení: Josef Kučera (předseda), Věra Samková (jednatel), Romana Prausová (pokladník), Pavel Lustyk a Josef P. Halda (členové). Bylo vydáno deváté číslo Východočeského botanického zpravodaje (9/2009). Provoz internetových stránek (<http://www.moh.cz/vpcbs/>) spolehlivě zajišťoval Josef P. Halda.

Výroční členská schůze Východočeské pobočky ČBS se uskutečnila 27. 2. 2009 na přírodovědeckém oddělení Muzea východních Čech v Hradci Králové za účasti 24 členů a spolupracovníků. Účastníci byly seznámeni s hodnocením činnosti za rok 2008, s hospodařením za loňský rok a s připravovanými akcemi na rok letošní. Zdeněk Kaplan informoval o stavu prací na projektu Květena východních Čech. Následovala přednáška s projekcí obrázků Robina Böhnische Příroda Izraele – flóra, fauna, ochrana přírody.

Pobočka uspořádala 4 exkurze: lichenologická exkurze do PR Houkvice (25. 4., vedoucí J. P. Halda.), botanická exkurze do PP Pamětník (23.5., vedoucí R. Prausová, V. Samková, J. Zámečník), botanická exkurze za *Senecio paludosus* (15.8., vedoucí Z. Kaplan), dendrologická exkurze do arboreta Lesnické fakulty ČZU v Kostelci nad Černými Lesy (26.9., vedoucí Z. Blahník).

Floristický minikurz se konal v Žacléři od 4. – 7. 6. 2009. Zúčastnilo se jej 28 zájemců. Exkurze vedli R. Böhnisch, M. Ducháček, J. Harčarik, Z. Kaplan, R. Prausová a V. Samková. Exkurze směřovaly do fytochorionů Žacléřsko, Vraní hory, Trutnovské Podkrkonoší a do Krkonoš. Byly navštíveny lokality – lesy na Žacléřském hřebetu, Slatina u Rýchorského dvora, Sklenářovické louky, EVL Hrádeček, okolí Královce, Královecký Špičák, lomy u Babí a pod Královeckým Špičákem, rybníky u Zlaté Olešnice, Úpské rašeliniště.

Západočeská pobočka (zprávu sestavili Eva Chvojková a Jiří Sladký)

K 31. 12. 2009 měla Západočeská pobočka ČBS 55 členů.

V roce 2009 uspořádala pobočka tyto akce:

7. 2. 2009: **Výroční schůze pobočky**, na které byla podána informace o konání FK 2010 v Domažlicích. Po oficiálním programu schůze proběhla přednáška Petra Pokorného – Vývoj vegetace jako součást historie hradiště na stolové hoře Vladař.

Přednášky:

- 13.1. Jindřich Duras, Tomáš Kučera: Biomanipulace Boleveckého rybníka - rostliny z pohledu hydrobiologa.
2. 3. Jaroslava Nesvadbová, Sylvie Pecháčková: Víme opravdu kde v západních Čechách roste *Eragrostis minor*?
6. 4. Jiří Sladký: Zajímavé nálezy vzácných druhů rostlin v západních Čechách.
- 2.11. Jiří Sladký: Pieninský národní park očima botanika.

Přednášky a výroční schůze se konaly v přednáškovém sále Západočeského muzea v Plzni, Kopeckého sady 2.

Exkurze:

- 27. 5. Na mizející Radvanku u Velkých Hydčic I., vedoucí Lenka Pivoňková .
- 6. 6. Vladař u Žlutic, vedoucí Přemysl Tájek.
- 17. 6. Na mizející Radvanku u Velkých Hydčic II., vedoucí Lenka Pivoňková.
- 24. 6. Za teplomilnou květenou do okolí Hradce u Stoda, vedoucí Jiří Sladký.
- 18.-19.7. Boleticko, vedoucí Mgr. Jaroslava Nesvadbová.
- 12. 9. Bečov nad Teplou, arboretum, vedoucí Josef Škrábek st.
- 17. 10. Za lišejníky vrchu sv. Vavřince u Hostouně, vedoucí Mgr. Ondřej Peksa.
- 17. 11. Recentní a karbonská flóra v okolí Nýřan, vedoucí Ing. Jan Bureš.

Ostatní:

14.12.: Zimní setkání nad herbářovými položkami, sídlo pobočky
Výbor pobočky se v roce 2009 sešel třikrát.

Jihočeská pobočka (zprávu sestavili M. Štech a M. Lepší a P. Lepší)

K 31. 12. 2009 měla pobočka celkem 97 členů, z toho 51 členů ČBS a 26 spolupracovníků

Činnost pobočky v uplynulém období řídil výbor ve složení:

Milan Štech (předseda), Martin Lepší (jednatel), Jaromír Švarc (hospodář), Karel Boublík, Jan Douda, Ludmila Kirschnerová, Petr Lepší, Leoš Lippl, Vojtěch Žíla (členové výboru).

Ve spolupráci s Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích uspořádala pobočka **3 přednášky a jedno diskusní dopoledne:**

- 24. 1. – Filip Kolář: Reliktní rostliny našich hadců
- 21. 2. – Jiří Kolbek: Vegetace Korejského poloostrova a její vztahy k vegetaci SV Asie
- 21. 3. – Výroční členská schůze jihočeské pobočky České botanické společnosti v Českých Budějovicích spojená s přednáškou – Alžběta Čejková: Altaj
- 5. 12. – Tradiční zhodnocení botanické sezóny 2009 (nové nálezy, literatura atd.).

Víkendové exkurze:

- 23.-24. 5. – Kolektivní floristický průzkum okolí Orlíka.
- Víkendové setkání u příležitosti 50 let činnosti jihočeské pobočky 4.-6. 9. 2009 Blatná.
- 2.-3. 5. – Taraxakologický průzkum Budějovicka a Třeboňska, pod vedením B. Trávníčka.
- Ve spolupráci s PřF JU, JčM, SCHKO Blanský les jednodenní exkurze:
- 18. 4. – Čechami i Rakouskem okolo Rybníka, vedl F. Kolář
- 17. 5. – Do lesů východně Písku, vedli M. a P. Lepší
- 30. 5. – Za vzácnými rostlinami okolo Munického rybníka, vedl M. Štech.
- 6. 6. – Za vzácnou vápnomilnou květenou k Rabí, vedli R. Paulič a P. Lepší
- 21. 6. – Na písčité granodiority mezi Kadovem a Vrbnem na Blatensku, vedli M. Štech a R. Paulič.
- 10. 10. – Za rostlinami do Českokrumlovského Předšumaví, vedli M. a P. Lepší.
- 7. 11. – Z Rožmberka do Vyššího Brodu, vedli L. a E. Ekrtovi.
- 14. 11. – Nezmrzly ještě divné třtiny na Hovízně a Rudě? vedl M. Štech.

Ostatní:

- 1. Na jaře bylo vydáno 62. číslo Zpravodaje jihočeských botaniků.
- 2. Výsledky 15. pokračování cyklu Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech (přispělo 13 členů a spolupracovníků pobočky) byly připraveny k publikaci ve Sborníku Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 2009.

3. K publikaci byly připraveny výsledky ověřování výskytu druhu *Artemisia scoparia* (do Sborníku Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 2009).
4. V průběhu roku 2009 byl započat vývoj nové verze nálezové databáze, která řeší nedostatky současné verze. Více informací je možné se dozvědět na webových stránkách <http://jpcbs.prf.jcu.cz/drupal/>, kde lze stáhnout i testovací verzi. V centrální databázi bylo ke konci roku 2009 celkem 110 348 záznamů, z toho 30 675 záznamů bylo přidáno v rok 2009.
5. Pokračují práce na aktualizaci Komentovaného červeného seznamu květeny jižní části Čech.
6. Pobočka poskytla RNDr. J. Štěpánkové (BÚ AV ČR Průhonice) 257 doplňků u 32 druhů pro 4. díl síťového fyto kartografického atlasu.
7. Pobočka získala 25 000,- Kč od AOPK ČR za poskytnutí skenů ústřížků kriticky ohrožených druhů z centrální kartotéky. Tyto prostředky budou využity na přepisování floristických kartoték a evidenci pobočkové knihovny.
8. Na Přírodovědeckou fakultu v Českých Budějovicích byla převezena botanická pozůstalost V. Chána. Byla vytvořena jednoduchá evidence a dokumentační fotografie všech materiálů. S ředitelem Jihočeského muzea Mgr. Pavlem Šafrem bylo předběžně domluveno uložení pozůstalosti v depozitních prostorách Jihočeského muzea.
9. Byl zakončen průzkum druhu *Avenula pratensis*, výsledky budou připraveny k publikaci do sborníku Přírodní Vědy JČM.

Pracovní skupina pro studium makrofyt vod a mokřadů (zprávu sestavili V. Rybka a P. Lustyk)

Pracovní skupina pořádala dvě akce, a sice **určovací kurz** v jarním termínu a **exkurzi** ve vegetační sezóně.

4. 2009 proběhl na terénní stanici Botanického ústavu AV ČR u obce Lužnice určovací kurz. Letos byl zaměřen na dvě rostlinné čeledi: Apiaceae a Ranunculaceae.

V. Grulich – mokřadní zástupci čeledi Apiaceae – s poznámkami V. Rybky

V. Rybka – mokřadní zástupci čeledi Ranunculaceae – s poznámkami V. Grulicha.

Jako každoročně je v rámci určovacího kursu vybraná skupina rostlin představena po stránce taxonomické a ekologické a hlavní pozornost je věnována určování druhů vyskytujících se na našem území, případně ve středoevropském prostoru. Součástí prezentací je i ukázka herbářových položek. Kursu se zúčastnilo 13 lidí.

12.–14. 6. 2009 se uskutečnila **hydrobotanická exkurze** na mokřady v povodí Tiché Orlice a Svitavy.

Účastníci byli ubytováni v ubytovně Drumel v České Třebové. Celkem se během tří dnů exkurzí zúčastnilo 24 zájemců. Na akci se organizačně podílel a exkurze vedl Pavel Lustyk. Exkurze byly směřovány do nivy Orlice mezi Ústím nad Orlicí a Brandýsem a na rybníky na Chocensku, u Krasíkova a u Lanškrouna.

Všechny pozorované druhy rostlin byly zaznamenány a výsledky budou publikovány.

Pracovní skupina pracuje zcela bez financí, náklady si účastníci hradí sami.

Vedení skupiny v roce 2009 zajišťovali Vlastik Rybka a Pavel Lustyk.

Bryologicko-lichenologická sekce (zprávu sestavili S. Kubešová, M. Hájek, V. Plášek a O. Peksa)

Výbor sekce pracoval ve složení: předsedkyně S. Kubešová (zároveň správa webových stránek), místopředseda D. Svoboda, pokladník O. Peksa, správce členské základny V. Plášek a sekretář sekce M. Hájek (současně výkonný redaktor zpravodaje Bryonora).

Členství

Celkový počet členů na konci roku 2009 byl 115, z toho 46 členů ČBS, 44 přidružených členů a 25 zahraničních členů. Sekce v roce 2009 přijala tři nové členy (Alica Dingová, Martin Erazím, Jana Fasterová). Členství naopak ukončili dva členové (Viktor Pluhař a Eva Lisická).

Členské příspěvky činily 150,- Kč pro řádné členy, 200,- Kč pro přidružené domácí členy a zahraniční členy s osobním odběrem zpravodaje *Bryonora* a při zasílání zpravodaje do zahraničí 300,- Kč.

Ediční činnost

Pokračovalo vydávání časopisu *Bryonora*, který je jedním ze tří oficiálních časopisů ČBS. Všechny odborné příspěvky jsou recenzovány. Redakční radu tvoří od roku 2009 Michal Hájek (výkonný redaktor), Anna Guttová, Svatava Kubešová, Vítězslav Plášek, Ondřej Peksa a David Svoboda. Technickou redaktorkou je Eva Mikulášková. Na kvalitě časopisu se však pozitivně podílejí i další spolupracovníci (zejména Jan Kučera, Jiří Liška, Zdeněk Palice a Věra Trávníčková).

Od června 2008 byl časopis zařazen Radou vlády pro výzkum a vývoj, na základě údajů o struktuře a recenzovanosti, na Seznam recenzovaných neimpaktovaných časopisů (periodik) vydávaných v České republice.

Do listopadu 2009 vyšlo č. 43 (45 stran) a č. 44 je před vytištěním.

Rozsáhlejší akce:

11. 2. 2009 proběhl na Karlově univerzitě kurz na rod *Schistidium*, který vedl Jan Kučera.

16. jarní bryologicko-lichenologické setkání proběhlo ve Svatošských skalách 16.–19. dubna 2009. Akci zajistil Petr Uhlík.

22. podzimní bryologicko-lichenologické dny se konaly v Nasavrkách v termínu 24.–27. září 2009. Akci za sekci organizoval Josef P. Halda.

Exkurze a přednášky pro veřejnost:

4.4. Lišejníky antropogenních stanovišť (vedl J. Vondrák).

4.4. Lichenologická exkurze Lestkov (vedl B. Wagner).

4.4. Bryologicko-lichenologická exkurze za mechorosty a lišejníky na Zbraslav a do Károvského údolí (vedl D. Svoboda).

5.4. Bryologická exkurze na Muckovské vápencové lomy (vedl J. Košnar).

25.4. Lichenologická exkurze PR Houkvice ve spolupráci s Botanickou sekci, NATURA v Dobřem (vedl J. Halda).

9.5. Za mechorosty i kytkami do Ráje a kolem Světa (vedla T. Štechová).

23.5. Bryologická exkurze do údolí Stropnice (vedl J. Kučera).

18.7. Botanická exkurze, kde uvidíte i pár mechů (vedla I. Marková).

15.8. Bryologická exkurze Dolní Chřibská (vedla I. Marková).

Výstavy: 2.6.–31.10. výstava Mechy a lišejníky, Národní zemědělské muzeum Praha, Ohrada, Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství, Hluboká nad Vltavou (za spolupráce členů sekce) a 4.9.–31.10 pobočka Valtice, Muzeum zahradnictví a životního prostředí.

Prezentace v zahraničí i České republice: Členové sekce se účastnili a prezentovali příspěvky na zahraniční konferenci (9.–13. 6.) „the Third International Bryological Meeting (Vierres-sur-Viroin)“. Dále se aktivně podíleli na konferencích 17.–19. 4. „Aktuální otázky moderní ekologie“ v Ostravě, 1.–5. 9. „2nd European Congress of Conservation Biology“ v Praze.

Ostatní: Bryologicko-lichenologická sekce ČBS provozuje webové stránky, umístěné na serveru Jihočeské Univerzity v Českých Budějovicích. Doplňujeme zde informace týkající se činnosti sekce (exkurze, přednášky, aktuality, výzvy z řad členů, bryologické a lichenologické akce pořádané v zahraničí, množství odkazů na příbuzné webové stránky). Ke 12.12.2009 jsme

zaznamenali 21145 přístupů. Blíže viz <http://botanika.prf.jcu.cz/bls/> (dříve <http://botanika.bf.jcu.cz/bls/>).

Dendrologická sekce

Sekce nedodala zprávu o činnosti.

Ediční činnost ČBS

Preslia – impaktový časopis

Redakční radu časopisu *Preslia* řídil v roce 2009 Petr Pyšek, funkci výkonného redaktora zastával Zdeněk Kaplan. Redakční rada pracovala ve složení: L. Hrouda (zástupce vedoucího redaktora), M. Chytrý, J. Klimešová, P. Kovář, F. Krahulec, J. Kučera, J. Neustupa, K. Prach, H. Skálová, J. Suda, M. Štech a J. Štěpánková. V roce 2009 vyšel 81. ročník v celkovém rozsahu 437 stran, obsahující celkem 24 článků v angličtině. Impact faktor časopisu za rok 2008 byl 2,396 (což je nejvyšší impakt faktor z časopisů vydávaných v ČR ve své kategorii). Do redakce došlo v roce 2009 celkem 49 článků, poměr zamítnutých článků činil 41 %. Z celkového počtu 78 recenzních posudků bylo 34 zahraničních. *Preslia* je členským časopisem, který odebírá 375 členů ČBS, 23 kusů se prodává do zahraničí a 105 kusů se posílá do zahraničí na výměnu za časopisy do knihovny ČBS.

Zprávy České botanické společnosti

Redakční rada pracovala ve složení J. Brabec, J. Hadinec, Z. Hroudová, J. Chrtěk (vedoucí redaktor), Z. Kaplan, Z. Soldán, O. Šída a K. Boublík (výkonný redaktor). V roce 2009 vyšlo jedno řádné číslo ročníku 44/2009 v rozsahu 148 stran, druhé řádné číslo bylo publikováno počátkem roku 2010. V řadě Materiály (č. 24) vyšly příspěvky z konference ČBS „Diverzita, dynamika a management lesní vegetace“, konané v listopadu 2008.

Bryonora

Pokračovalo vydávání časopisu *Bryonora*, který je jedním ze tří oficiálních časopisů ČBS. Všechny odborné příspěvky jsou recenzovány. Redakční radu tvoří od roku 2009 Michal Hájek (výkonný redaktor), Anna Guttová, Svatava Kubešová, Vítězslav Plášek, Ondřej Peksa a David Svoboda. Technickou redaktorkou je Eva Mikulášková. Na kvalitě časopisu se však pozitivně podílejí i další spolupracovníci (zejména Jan Kučera, Jiří Liška, Zdeněk Palice a Věra Trávníčková). Od června 2008 je časopis zařazen Radou vlády pro výzkum a vývoj na základě údajů o struktuře a recenzovanosti na Seznam recenzovaných neimpaktovaných časopisů (periodik) vydávaných v České republice. V roce 2009 vyšlo č. 43 (45 stran) a počátkem roku 2010 č. 44 (48 stran).

Knihovna

K 31. 12. 2009 měla knihovna ČBS 44 196 přírůstkových čísel (knih, časopisů, CD a separátů, z toho 13 118 svazků obsahuje knihovna prof. F.A. Nováka). Za rok 2009 přibylo 406 přírůstkových čísel (147 ročníků časopisů a 51 knih) v celkové hodnotě ca 60 000 Kč. Měsíčně vystavované novinky studovali denně průměrně dva až tři čtenáři. Z knihovny bylo půjčeno 144 výtisků a vráceno 123 výtisků. Čtenářům je k dispozici elektronická databáze knih a časopisů nejen v knihovně ČBS, ale i na internetové adrese www.natur.cuni.cz/CBS. Knihovní komise

pracovala ve složení J. Brabec, L. Hrouda a F. Krahulec. Časopis Preslia byl v roce 2009 zasílán výměnou do zahraničí 105 institucím. Časopis Zprávy byl zasílán 47 institucím.

Řešené projekty

Rada vědeckých společností ČR poskytla dotaci na následující projekty:

Vydávání odborného časopisu Zprávy České botanické společnosti

Vydávání vědeckého časopisu Preslia

Konference České botanické společnosti „Dynamika, diverzita a management lesní vegetace“

Přednáškové cykly České botanické společnosti

Knihovna České botanické společnosti

Floristický kurz České botanické společnosti v Kladně

Praha, 13. 1. 2010

Podpis předsedy ČBS: